

BÁO CÁO TỰ DO TÔN GIÁO QUỐC TẾ VIỆT NAM 2019**Tóm tắt**

Hiến pháp Việt Nam quy định tất cả mọi người đều có quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo. Pháp luật quy định sự kiểm soát đáng kể của chính quyền đối với các hoạt động tôn giáo và có những quy định mập mờ cho phép hạn chế tự do tôn giáo vì lợi ích an ninh quốc gia và đoàn kết xã hội. Luật Tín ngưỡng, tôn giáo, có hiệu lực từ tháng 1 năm 2018, vẫn duy trì một quy trình đăng ký và công nhận các nhóm tôn giáo gồm nhiều bước. Các chức sắc tôn giáo, đặc biệt là những người đại diện cho các nhóm chưa được công nhận hoặc chưa được cấp giấy chứng nhận đăng ký, cho biết chính quyền có nhiều hình thức sách nhiễu – bao gồm việc hành hung, bắt người, truy tố, theo dõi, hạn chế đi lại, thu giữ hoặc hủy hoại tài sản – và từ chối hoặc không trả lời yêu cầu đăng ký và/hoặc các yêu cầu xin phép khác. Vào tháng 8, Rah Lan Hip bị tuyên phạt 7 năm tù sau khi bị kết tội “phá hoại chính sách đoàn kết” khi ông này khích lệ các tín đồ đạo Tin lành Đê Ga người dân tộc thiểu số chống lại việc chính quyền gây sức ép buộc họ bỏ đạo. Tiếp tục có các báo cáo về tình trạng các tín đồ tôn giáo bị nhà chức trách sách nhiễu ở Tây Nguyên, đặc biệt là thành viên Hội thánh Tin lành đáng Christ, và ở Tây Bắc đối với các tín đồ Thiên Chúa giáo và Công giáo La Mã người H’mong, cũng như đối với các nhóm Công giáo và Tin lành ở các tỉnh Nghệ An và Tuyên Quang. Các tín đồ tôn giáo cho biết nhà chức trách địa phương hoặc cấp tỉnh thực hiện phần lớn các vụ sách nhiễu. Nhìn chung, thành viên của các nhóm đã được công nhận hoặc đã được cấp giấy chứng nhận đăng ký có thể hoạt động tôn giáo mà ít bị chính quyền can thiệp hơn, mặc dù một số nhóm đã được công nhận, trong đó có Hội thánh Tin lành Việt Nam (miền Bắc), cho biết họ gặp nhiều khó khăn hơn trong việc sinh hoạt tập trung ở một số tỉnh, bao gồm các tỉnh Quảng Bình, Bắc Giang, Bắc Ninh, Hà Giang và Hòa Bình. Các nhóm khác đang làm thủ tục xin đăng ký chính thức, bao gồm Hội thánh Tin lành Trưởng lão liên hiệp và Liên hữu Tin Lành Baptist Việt Nam, cũng cho biết họ gặp khó khăn trong sinh hoạt tập trung ở một số tỉnh. Thành viên các nhóm tôn giáo nói rằng một số chính quyền địa phương và cấp tỉnh sử dụng hệ thống các quy định pháp lý của địa phương và trung ương để trì hoãn, phủ nhận tính hợp pháp và trấn áp hoạt động tôn giáo của các nhóm chống lại sự quản lý chặt chẽ của chính phủ về cơ cấu lãnh đạo, chương trình đào tạo, các cuộc hội họp và các hoạt động khác của họ. Trong năm qua, chính phủ đã cấp giấy chứng nhận đăng ký hoạt động cho Giáo hội các thánh hữu ngày sau của Chúa Giê su Ki-tô (Giáo hội Chúa Giê su Ki-tô). Mặc dù Ủy ban điều phối của Giáo hội Chúa Giê su Ki-tô đã được đăng ký vào năm 2016, việc được cấp mới đăng ký hoạt động tôn giáo đưa Giáo hội này tuân thủ với quy định của luật mới và là bước thứ hai trong quy trình để tiến tới được công nhận chính thức.

Giáo hội Phật giáo Việt Nam đăng cai tổ chức Đại lễ Phật Đản Vesak của Liên Hợp

quốc lần thứ 16, thu hút hơn 1.640 đại biểu quốc tế và khoảng 20.000 chức sắc Phật giáo, tăng ni, tín đồ trong nước. Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã tham dự Đại lễ.

Đại sứ và các quan chức cấp cao khác của đại sứ quán và tổng lãnh sự quán Hoa Kỳ đã hối thúc chính phủ cho phép tất cả các nhóm tôn giáo hoạt động một cách tự do. Họ yêu cầu trao nhiều tự do hơn cho các nhóm tôn giáo đã được công nhận và kêu gọi chấm dứt các hạn chế và sách nhiễu đối với các nhóm tôn giáo chưa được công nhận hoặc chưa đăng ký. Đại sứ, Tổng lãnh sự Hoa Kỳ tại thành phố Hồ Chí Minh và các viên chức sứ quán cấp cao đã vận động cho tự do tôn giáo trong các chuyến thăm trên cả nước, trong đó có miền núi phía Bắc, Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung. Đại sứ và các quan chức khác thường xuyên gặp gỡ và duy trì liên lạc với các chức sắc tôn giáo trên khắp cả nước.

Phần I. Thống kê về tôn giáo

Chính phủ Hoa Kỳ ước tính dân số Việt Nam là 97,9 triệu người (tính đến giữa năm 2019). Theo thống kê của Ban Tôn giáo Chính phủ (Ban TGCP) công bố tháng 1 năm 2018, 26.4% dân số được xếp vào các tín đồ tôn giáo tham gia các hoạt động tôn giáo đã được đăng ký: 14.9% là tín đồ đạo Phật, 7.4% là tín đồ Công giáo La Mã, 1.5% là tín đồ Phật giáo Hòa Hảo, 1.2% là tín đồ đạo Cao Đài, và 1.1% là tín đồ đạo Tin lành. Tuy nhiên, Ban TGCP ước tính 90% dân số theo một đạo truyền thống nào đó, có đăng ký hoặc không đăng ký. Trong cộng đồng tín đồ Phật giáo, Phật giáo Bắc Tông là tôn giáo chính của dân tộc đa số, người Kinh (Việt), còn khoảng 1.2% dân số, hầu hết là nhóm dân tộc thiểu số Khmer, thực hành Phật giáo Nam Tông. Các nhóm tôn giáo nhỏ hơn cộng lại chỉ chiếm dưới 0.16% dân số, trong đó có khoảng 70.000 người dân tộc Chăm thực hành dòng đạo Hindu ở vùng duyên hải Nam Trung Bộ; khoảng 80.000 tín đồ Hồi giáo sống rải rác trên cả nước (trong đó khoảng 40% theo dòng Sunni; 60% còn lại theo dòng Bani Islam); khoảng 3.000 người theo đạo Baha'i; và xấp xỉ 1.000 người là tín đồ thuộc Giáo hội Chúa Giê su Ki tô). Các nhóm tôn giáo bản địa (đạo Bửu Sơn Kỳ Hương, đạo Tứ Ân Hiếu Nghĩa, Minh Sư Đạo, Minh Lý Đạo, Tịnh Độ Cư Sĩ Phật Hội, Phật Giáo Hiếu Nghĩa Tà Lon) chiếm tổng cộng 0.34%. Một nhóm nhỏ, phần lớn là người nước ngoài, theo đạo Do Thái cư trú ở Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh.

Các công dân khác không theo tôn giáo nào, hoặc theo các tín ngưỡng thờ linh vật, thờ cúng tổ tiên, thành hoàng làng, các vị thánh bảo hộ, các anh hùng dân tộc, hoặc những người được kính trọng ở địa phương. Nhiều cá nhân kết hợp giữa các hình thức thờ cúng truyền thống và giáo lý tôn giáo, đặc biệt là đạo Phật và đạo Thiên Chúa.

Các dân tộc thiểu số chiếm khoảng 14% dân số. Dựa theo ước tính của các tín đồ, có

khoảng 2/3 tín đồ Tin lành là người dân tộc thiểu số, bao gồm các nhóm ở khu vực Tây Bắc (H'mông, Dao, Thái và các dân tộc khác) và Tây Nguyên (Êđê, Jarai, Xêđăng và M'nông và các dân tộc khác). Nhóm dân tộc Khmer Krom chủ yếu theo dòng Phật giáo Nam Tông.

Phần II. Tình hình tôn trọng tự do tôn giáo của Chính phủ

Khung pháp lý

Hiến pháp quy định mọi người có quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo, bao gồm cả quyền tự do không theo một tôn giáo nào. Hiến pháp thừa nhận quyền tự do tôn giáo, tín ngưỡng của những người bị hạn chế quyền, bao gồm tù nhân hoặc người nước ngoài và người không có quốc tịch. Hiến pháp quy định tất cả các tôn giáo đều bình đẳng trước pháp luật và nhà nước phải tôn trọng và bảo hộ quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo. Hiến pháp cấm công dân vi phạm tự do tín ngưỡng, tôn giáo hoặc lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để vi phạm pháp luật.

Luật Tín ngưỡng, tôn giáo và Nghị định 162 hướng dẫn thi hành Luật, có hiệu lực từ tháng 1 năm 2018, là các văn bản pháp luật chủ yếu điều chỉnh các nhóm tôn giáo và hoạt động của họ. Đến cuối năm, chính phủ vẫn chưa ban hành nghị định quy định các hình thức xử phạt đối với hành vi vi phạm luật mới. Tuy nhiên, Ban TGCP khẳng định rằng dự thảo nghị định quy định về xử phạt không quá quan trọng bởi các luật khác đã quy định buộc người dân tuân thủ luật của nhà nước. Luật Tín ngưỡng, tôn giáo tái khẳng định quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của công dân và cũng quy định rằng các cá nhân không được lợi dụng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo để phá hoại hòa bình, độc lập, thống nhất đất nước; kích động bạo lực hoặc tuyên truyền chiến tranh; tuyên truyền trái với pháp luật, chính sách của nhà nước; chia rẽ nhân dân, chia rẽ các dân tộc, chia rẽ tôn giáo; gây rối trật tự công cộng, xâm hại đến tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản của người khác, cản trở việc thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân, hoạt động mê tín dị đoan hoặc thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật khác.

Luật An ninh mạng, có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1, cho phép chính quyền theo dõi dữ liệu người dùng trực tuyến và hoạt động trên mạng xã hội nhằm “bảo vệ an ninh quốc gia và trật tự xã hội”. Luật cấm người dùng thực hiện các hành vi tổ chức trực tuyến nhằm mục đích “chống nhà nước”, “xuyên tạc lịch sử”, “phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc, và thực hiện các hành vi xúc phạm tôn giáo, phân biệt đối xử về giới, phân biệt chủng tộc. Luật cũng định nghĩa tuyên truyền chống nhà nước là “gây thù hận giữa các dân tộc, tôn giáo, và nhân dân các nước”.

Chính phủ đã công nhận 38 tổ chức tôn giáo và một pháp môn (một tập hợp các thực hành tín ngưỡng) thuộc 15 tôn giáo riêng biệt theo phân loại của Chính phủ. 15 tôn giáo đó là: Phật giáo, Hồi giáo, Bahai, Công giáo, Tin lành, Giáo hội các tín hữu ngày sau của Chúa Giê su Ki Tô, Phật giáo Hòa Hảo, Cao Đài, Bửu Sơn Kỳ Hương, Tịnh Độ Cư Sĩ Phật Hội, Tứ Ân Hiếu Nghĩa, Phật Đường Nam Tông Minh Sư Đạo, Minh Lý Đạo Tam Tông Miếu, đạo Bà la môn Khơ me và Phật giáo Hiếu Nghĩa Tà Lon. Các hệ phái thuộc mỗi tôn giáo này phải làm thủ tục đăng ký và/hoặc công nhận riêng. Còn bốn nhóm nữa là Hội thánh Phúc âm ngũ tuần, Phật giáo Hiếu Nghĩa Tà Lon, Hội thánh Phúc âm Toàn vẹn Việt Nam, và Hội thánh Tin lành Liên hiệp Truyền giáo Việt Nam đã được cấp “đăng ký hoạt động tôn giáo” nhưng chưa được công nhận là tổ chức tôn giáo chính thức.

Luật quy định sự kiểm soát của chính quyền đối với hoạt động tôn giáo và cho phép hạn chế tự do tôn giáo vì lợi ích “an ninh quốc gia” và “đoàn kết xã hội.”

Luật quy định cụ thể rằng các tổ chức tôn giáo đã được công nhận và các nhóm tôn giáo trực thuộc của chúng là các pháp nhân phi thương mại. Luật cũng quy định rằng các tổ chức tôn giáo được phép tiến hành các hoạt động giáo dục, y tế, bảo trợ xã hội, từ thiện, nhân đạo theo quy định của pháp luật có liên quan.

Ban TGCP, một trong 18 đơn vị thuộc Bộ Nội vụ, chịu trách nhiệm thi hành các luật và nghị định về tôn giáo, có hệ thống cơ quan ở cấp trung ương, cấp tỉnh, và ở một số khu vực còn có văn phòng ở cấp huyện. Luật quy định trách nhiệm cụ thể của Ban Tôn giáo ở cấp trung ương, cấp tỉnh và cấp địa phương, và giao một số nhiệm vụ quản lý nhà nước liên quan đến tôn giáo cho ủy ban nhân dân cấp tỉnh và cấp địa phương (tức là giao cho lãnh đạo địa phương). Ban TGCP cấp trung ương có trách nhiệm phổ biến thông tin cho các cấp chính quyền và bảo đảm thống nhất áp dụng pháp luật về tôn giáo ở các cấp tỉnh, huyện, xã và thôn.

Theo luật, việc ép buộc người khác theo hoặc từ bỏ một tôn giáo hoặc tín ngưỡng bị nghiêm cấm.

Luật quy định các tín đồ tôn giáo phải đăng ký “hoạt động tôn giáo” với chính quyền cấp xã nơi “đặt địa điểm hợp pháp để sinh hoạt tôn giáo” và quy định một quy trình hợp pháp hóa gồm hai bước để các tổ chức tôn giáo có thể tập trung tại một địa điểm xác định để “thực hành nghi lễ thờ cúng, cầu nguyện, hoặc bày tỏ niềm tin tôn giáo”. Bước đầu tiên là “đăng ký hoạt động tôn giáo” tại Ban Tôn giáo cấp tỉnh hoặc cấp trung ương, tùy thuộc vào phạm vi hoạt động về mặt địa lý của tổ chức đó. Việc đăng ký hoạt động tôn giáo cho phép nhóm tôn giáo được tổ chức các cuộc lễ tôn giáo và sinh hoạt tôn giáo; giảng đạo và tổ chức các lớp học tôn giáo tại địa điểm đã được duyệt; bầu, bổ nhiệm, hoặc suy cử các chức sắc tôn giáo; sửa chữa, cải tạo trụ

sở; thực hiện các hoạt động từ thiện, nhân đạo; tổ chức đại hội để thông qua hiến chương của tổ chức. Để được cấp đăng ký, nhóm tôn giáo phải nộp một bộ hồ sơ chi tiết với thông tin về giáo lý, quá trình hoạt động, điều lệ, ban lãnh đạo, các thành viên và minh chứng về việc có địa điểm hội họp hợp pháp. Ban Tôn giáo cấp tỉnh hoặc Bộ Nội vụ, tùy thuộc vào việc tổ chức tôn giáo xin cấp đăng ký đang hoạt động ở một hay nhiều tỉnh, có trách nhiệm chấp thuận hồ sơ đăng ký hợp lệ trong thời hạn 60 ngày kể từ ngày nhận được hồ sơ. Ban Tôn giáo cấp tỉnh hoặc Bộ Nội vụ phải trả lời bằng văn bản nếu từ chối cấp đăng ký.

Bước thứ hai trong quy trình hợp pháp hóa là công nhận. Một tổ chức tôn giáo có thể làm thủ tục xin được công nhận sau khi đã hoạt động liên tục trong ít nhất năm năm kể từ ngày được cấp “đăng ký hoạt động tôn giáo”. Tổ chức tôn giáo đó phải có hiến chương và điều lệ hợp pháp, ban lãnh đạo có lý lịch tốt và không có án tích, và đã tự chủ trong quản lý tài sản và thực hiện các giao dịch. Để được công nhận, tổ chức tôn giáo phải nộp một bộ hồ sơ chi tiết cho Ban Tôn giáo cấp tỉnh hoặc cấp trung ương, phụ thuộc vào phạm vi hoạt động về địa lý của tổ chức đó. Hồ sơ phải bao gồm đơn đề nghị công nhận bằng văn bản, nêu rõ cơ cấu tổ chức, thành viên, phạm vi hoạt động về địa lý và địa điểm đặt trụ sở; bản tóm tắt quá trình hoạt động, giáo lý, giáo luật và lễ nghi; danh sách, sơ yếu lý lịch, phiếu lý lịch tư pháp và bản tóm tắt quá trình hoạt động tôn giáo của người đại diện và những người dự kiến lãnh đạo tổ chức; hiến chương; bản kê khai tài sản hợp pháp của tổ chức; và giấy tờ chứng minh có địa điểm hợp pháp để đặt trụ sở. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh có thẩm quyền hoặc Bộ Nội vụ có trách nhiệm chấp thuận hồ sơ đề nghị công nhận hợp lệ trong thời hạn 60 ngày kể từ ngày nhận được hồ sơ. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh hoặc Bộ Nội vụ phải trả lời bằng văn bản nếu từ chối hồ sơ. Tổ chức tôn giáo đã được công nhận được phép tiến hành hoạt động tôn giáo phù hợp với hiến chương của tổ chức; tổ chức sinh hoạt tôn giáo; xuất bản các kinh sách tôn giáo và các ấn phẩm khác; sản xuất, xuất khẩu, nhập khẩu các văn hóa phẩm tôn giáo và đồ dùng tôn giáo; cải tạo, nâng cấp, hoặc xây dựng các cơ sở tôn giáo mới; nhận tài trợ hợp pháp từ các nguồn trong nước và nước ngoài, bên cạnh các quyền khác.

Luật quy định rằng các tổ chức tôn giáo và tổ chức tôn giáo trực thuộc, nhà tu hành và tín đồ có quyền khiếu nại hoặc khởi kiện vụ án dân sự, vụ án hành chính, hoặc khiếu nại chính thức về cán bộ hoặc cơ quan nhà nước (tổ cáo) theo các luật và nghị định có liên quan. Luật cũng quy định rằng các tổ chức, cá nhân có quyền khởi kiện vụ án dân sự tại tòa án về hành vi của các nhóm tôn giáo hoặc các tín đồ tôn giáo. Trong pháp luật trước đây không có quy định cụ thể tương tự.

Theo luật, tổ chức tôn giáo được định nghĩa là “nhóm tôn giáo đã được chính quyền công nhận về mặt pháp lý”. Luật quy định một quy trình riêng để các tổ chức tôn giáo chưa đăng ký, chưa được công nhận được phép tiến hành một số hoạt động tôn

giáo cụ thể bằng cách nộp hồ sơ cho ủy ban nhân dân cấp xã. Pháp luật yêu cầu ủy ban nhân dân phải trả lời bằng văn bản về hồ sơ đó trong thời hạn 20 ngày làm việc kể từ ngày nhận được hồ sơ. Luật quy định cụ thể nhiều hoạt động tôn giáo phải được chính quyền trung ương và/hoặc địa phương chấp thuận trước hoặc được đăng ký. Các hoạt động này bao gồm “hoạt động tín ngưỡng” (được định nghĩa là các sinh hoạt làng xã truyền thống liên quan đến thờ cúng tổ tiên, các vị anh hùng, hoặc thờ cúng dân gian); “lễ hội tín ngưỡng” được tổ chức lần đầu; thành lập, chia, tách, hoặc sáp nhập các tổ chức tôn giáo trực thuộc; phong phẩm, bổ nhiệm, hoặc suy cử các chức sắc, chức việc (hoặc người có chức vụ trong tổ chức); thành lập cơ sở đào tạo tôn giáo; tổ chức các lớp bồi dưỡng về tôn giáo; tổ chức đại hội tôn giáo; tổ chức các sự kiện tôn giáo, giảng đạo, truyền đạo bên ngoài các địa điểm đã được phê duyệt; đi ra nước ngoài để tiến hành các hoạt động tôn giáo hoặc đào tạo; tham gia tổ chức tôn giáo nước ngoài.

Một số hoạt động tôn giáo không buộc phải được chấp thuận trước, nhưng phải thông báo cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Các hoạt động phải thông báo bao gồm “các lễ hội tín ngưỡng” thường xuyên hoặc theo định kỳ; cách chức, bãi nhiệm chức sắc; tiến hành các hoạt động quyên góp; thông báo về số lượng tuyển sinh tại chủng viện hoặc trường học tôn giáo; sửa chữa, cải tạo cơ sở tôn giáo không phải là di tích lịch sử-văn hóa; phong phẩm, bổ nhiệm, suy cử chức sắc tôn giáo (chẳng hạn hòa thượng); thuyên chuyển, cách chức, bãi nhiệm chức sắc, chức việc (hoặc người có chức vụ trong tổ chức); thực hiện các hoạt động tại cơ sở đào tạo tôn giáo đã được phê duyệt; các hoạt động tôn giáo thường xuyên (được định nghĩa là “truyền bá tôn giáo, thực hành giáo lý, lễ nghi tôn giáo và quản lý tổ chức tôn giáo”); và các hội nghị nội bộ của tổ chức tôn giáo.

Luật quy định tù nhân được tiếp cận các tài liệu tôn giáo trong khi bị giam giữ với các điều kiện nhất định. Luật bảo lưu quyền của chính phủ trong việc hạn chế “bảo đảm” quyền này. Nghị định 162 quy định rằng người bị giam giữ có thể sử dụng các tài liệu tôn giáo được xuất bản và lưu hành hợp pháp, phù hợp với các quy định pháp luật về tạm giữ, tạm giam, phạt tù hoặc các hình thức giam giữ khác. Việc sử dụng và/hoặc sinh hoạt này không được ảnh hưởng đến quyền có tín ngưỡng, tôn giáo hoặc không có tín ngưỡng, tôn giáo của những người khác và không được trái với các luật có liên quan. Nghị định quy định rằng Bộ Công an, Bộ Quốc phòng và Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội chịu trách nhiệm hướng dẫn việc quản lý các tài liệu tôn giáo, thời gian, địa điểm sử dụng các tài liệu này.

Luật quy định các tổ chức tôn giáo phải tuân thủ nhiều luật khác đối với một số hoạt động nhất định. Các tổ chức tôn giáo được phép tiến hành các hoạt động giáo dục, y tế, từ thiện, nhân đạo theo quy định của các luật có liên quan, nhưng không quy định rõ hoạt động nào là được phép. Ngoài ra, việc xây dựng hoặc cải tạo các cơ sở tôn

giáo phải tuân thủ các luật và quy định có liên quan về xây dựng, và người nước ngoài tham gia các hoạt động tôn giáo phải tuân thủ pháp luật về nhập cảnh.

Luật quy định việc xuất bản, sản xuất, xuất khẩu, nhập khẩu các kinh sách tôn giáo phải tuân thủ các luật và quy định có liên quan đến xuất bản. Luật xuất bản quy định mọi nhà xuất bản phải là các tổ chức công đã được cấp phép hoặc là doanh nghiệp nhà nước. Các nhà xuất bản phải được chính phủ phê duyệt trước khi xuất bản tất cả các ấn phẩm, trong đó có các kinh sách tôn giáo. Theo quy định trong nghị định, chỉ Nhà xuất bản Tôn giáo mới có thể xuất bản sách tôn giáo. Bất kỳ nhà sách nào cũng có thể bán kinh sách tôn giáo và các tài liệu tôn giáo khác đã được xuất bản một cách hợp pháp.

Hiến pháp quy định nhà nước đại diện cho toàn dân sở hữu và quản lý toàn bộ đất đai. Theo luật, việc sử dụng đất của các tổ chức tôn giáo phải phù hợp với luật đất đai và các nghị định có liên quan. Luật đất đai công nhận rằng các cơ sở tôn giáo và trường học tôn giáo đã được cấp phép có thể có quyền sử dụng đất và được giao đất hoặc cho thuê đất. Luật quy định các cơ sở tôn giáo đủ điều kiện được nhà nước bồi thường nếu đất của họ bị thu hồi vì mục đích công cộng. Luật cho phép ủy ban nhân dân cấp tỉnh thu hồi đất vì mục đích công cộng nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc xây dựng các cơ sở tôn giáo.

Theo luật, ủy ban nhân dân cấp tỉnh có thể cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất “lâu dài và ổn định” cho các cơ sở tôn giáo nếu họ được phép hoạt động, đất không có tranh chấp, và đất không phải có được từ việc nhận chuyển nhượng hoặc tặng cho sau ngày 1/7/2004. Các cơ sở tôn giáo không được phép chuyển đổi, chuyển nhượng, cho thuê, tặng cho hoặc thế chấp quyền sử dụng đất của họ. Trong trường hợp có tranh chấp đất đai liên quan đến cơ sở tôn giáo, chủ tịch ủy ban nhân dân cấp tỉnh có thẩm quyền giải quyết tranh chấp. Các bên không đồng ý với quyết định của chủ tịch ủy ban nhân dân cấp tỉnh có quyền khiếu nại với Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường hoặc khởi kiện tại tòa án.

Trên thực tế, nếu một tổ chức tôn giáo chưa được công nhận, các thành viên của giáo đoàn có thể được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất dưới danh nghĩa cá nhân, nhưng giấy chứng nhận này không được cấp cho tổ chức với tư cách là một cơ sở tôn giáo.

Việc cải tạo hoặc nâng cấp cơ sở tôn giáo thuộc sở hữu của tổ chức tôn giáo cũng phải được thông báo cho chính quyền, mặc dù không nhất thiết phải có giấy phép, tùy thuộc vào mức độ cải tạo.

Chính phủ không cho phép giảng dạy tôn giáo trong các trường công lập và trường

tư. Các trường tư phải tuân theo khung chương trình đào tạo được chính phủ phê duyệt, và khung chương trình này không cho phép giảng dạy tôn giáo. Có các trường tư do các tổ chức tôn giáo điều hành, nhưng các trường này bị cấm giáo dục về tôn giáo.

Luật có các quy định riêng đối với người nước ngoài cư trú hợp pháp ở Việt Nam được xin phép hoạt động tôn giáo, giảng dạy, tham dự các chương trình đào tạo tôn giáo trong nước, hoặc giảng đạo trong các cơ sở tôn giáo trong nước. Luật yêu cầu các tổ chức tôn giáo hoặc công dân Việt Nam phải được chính phủ cho phép trước khi đăng cai tổ chức hoặc tiến hành bất kỳ hoạt động tôn giáo nào liên quan đến tổ chức, cá nhân nước ngoài hoặc xuất cảnh ra nước ngoài. Pháp luật hiện hành cũng quy định các điều kiện để người nước ngoài hoạt động tôn giáo ở Việt Nam, bao gồm những người tham gia bồi dưỡng tôn giáo, phong phẩm và tham gia ban lãnh đạo, được phép tiến hành các hoạt động của họ.

Việt Nam là thành viên của Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị.

Động thái thực tế của chính phủ

Vào tháng 9, thành viên các nhóm dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên cho biết các quan chức chính quyền tiếp tục hành hung, giám sát, thẩm vấn, bắt bớ tùy tiện và phân biệt đối xử đối với họ, một phần là do các sinh hoạt tôn giáo của họ. Các quan chức chính quyền địa phương nói rằng các tín đồ đạo Tin lành Đê Ga, một nhóm tôn giáo theo một hệ phái của Thiên Chúa giáo không được chính quyền công nhận, đã kích động việc ly khai bạo lực của người dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên từ năm 2001 đến năm 2008. Báo chí nhà nước đã đăng tải những bài viết cảnh báo các cá nhân rằng đạo Tin lành Đê Ga nhằm tiến hành các hoạt động chống chính quyền.

Trong một số trường hợp, các cá nhân người dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên nói rằng do bị đàn áp về xã hội và tôn giáo nên họ phải trốn chạy sang Campuchia và Thái Lan, trong đó khoảng 250-300 người đã xin tị nạn ở các nước này từ năm 2017, theo báo cáo của một tổ chức phi chính phủ có trụ sở ở Hoa Kỳ hoạt động về quyền của người dân tộc thiểu số. Một số người xin tị nạn ở Thái Lan cho biết nhà chức trách Việt Nam ở địa phương (cấp xã) tiếp tục sách nhiễu họ thông qua mạng xã hội và trong một số trường hợp còn đe dọa và hành hung người thân của họ ở quê nhà.

Ngày 9 tháng 8, Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai xét xử tín đồ đạo Tin lành Đê Ga Rah Lan Hip về tội “phá hoại chính sách đoàn kết” và tuyên phạt ông này 7 năm tù và 3 năm quản chế. Theo cáo trạng, Rah Lan Hip dùng tài khoản Facebook của mình có tên là “Kieu Rah Lan” để chia sẻ nhiều bài viết về đạo Tin lành Đê Ga.

Theo các bài viết đăng tải trên báo chí nhà nước, chính phủ không coi đạo Tin lành Đê Ga là một nhóm tôn giáo, mà là một phong trào chính trị ly khai do “các thế lực thù địch” kiểm soát nhằm phá hoại chính sách đoàn kết dân tộc của Việt Nam.

Theo các nhà hoạt động nhân quyền, từ tháng 6 năm 2018 đến tháng 3 năm 2019, Rah Lan Hip và hai cá nhân khác đã sử dụng Facebook để liên hệ với 1.304 tín đồ đạo Tin lành Đê Ga, trong đó có hai người mới được ra tù, để khích lệ họ chống lại các nỗ lực của chính quyền trong việc thuyết phục họ từ bỏ đạo Tin lành Đê Ga.

Các nguồn tin báo chí độc lập tiếp tục báo cáo về tình trạng căng thẳng và tranh chấp – đôi khi có bạo lực – giữa các tín đồ Công giáo và nhà chức trách ở giáo phận Vinh và Hà Tĩnh thuộc các tỉnh miền Trung Nghệ An và Hà Tĩnh. Báo chí đưa tin về các sự việc này trong nhiều trường hợp không nhất quán. Chẳng hạn, ngày 9 tháng 5, báo chí đưa tin rằng Cha Paul Nguyễn Xuân Tính, mục sư giáo xứ Khe Sắn, Giáo phận Hà Tĩnh, bị hai người đàn ông tấn công, hành hung khi đang trên đường từ nhà thờ đến nhà một giáo dân ở xã Sơn Lâm, huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh. Một số quan sát viên cho biết những người tấn công là cảnh sát mặc thường phục và gọi tên mục sư trước khi hành hung ông này. Tuy nhiên, những người khác nói rằng một cá nhân không xác định được danh tính đã cố ý dùng xe máy chặn đường, dẫn đến hai bên cãi cọ và chuyển thành bạo lực khi mục sư là người ra quả đấm trước tiên.

Ngày 7 tháng 5, công an tỉnh Nghệ An bắt Nguyễn Năng Tĩnh, nhà hoạt động Công giáo đồng thời là giáo viên dạy nhạc một trường công, với cáo buộc về tội “làm, tàng trữ, phát tán thông tin, tài liệu, đồ vật nhằm mục đích chống Nhà nước”. Ngày 15 tháng 11, ông Tĩnh bị tuyên án 11 năm tù giam.

Ngày 19 tháng 4, những người dùng mạng xã hội báo cáo rằng các cá nhân đeo mặt nạ được vũ trang bằng nông cụ và bình xịt hơi cay đã xông vào một ngôi nhà nơi 7 tín đồ đạo Tin lành tham dự một hoạt động tôn giáo “đã được đăng ký” đang lưu trú ở xã Tân Dĩnh, huyện Lạng Giang, tỉnh Bắc Giang. Theo báo cáo, các cá nhân này đã phá cửa và dùng bình xịt hơi cay tấn công những người trong nhà, hủy hoại tài sản cá nhân của họ. Trước khi rời đi, những kẻ đột nhập đã thu thập tất cả các tài liệu tôn giáo, bao gồm kinh thánh và các giấy tờ cá nhân, và ép buộc những người cầu nguyện phải đốt các tài liệu này. Mặc dù các nhân chứng cho biết có nhiều cảnh sát mặc đồng phục hiện diện ở bên ngoài ngôi nhà, nhưng không có sự can thiệp nào của cảnh sát.

Ngày 5 tháng 2, theo báo cáo, hàng trăm cảnh sát trấn áp bạo động được trang bị roi điện và súng trường tự động đã bao vây xóm Nà Hếng, xã Nam Quang, huyện Bảo Lâm, tỉnh Cao Bằng, nơi các tín đồ đạo Dương Văn Minh đang tổ chức lễ hội Tết Nguyên đán. Theo các nhân chứng, cảnh sát đã hành hung những người tham gia lễ hội không chịu giải tán. Dương Văn Minh, giáo chủ và là người sáng lập đạo

Báo cáo Tự do tôn giáo quốc tế năm 2019

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ • Cục Dân chủ, Nhân quyền và Lao động

Dương Văn Minh, cho biết chính quyền đã đặt các chốt kiểm tra xung quanh lễ hội để ngăn không cho các tín đồ tham dự và hành hung những người không tuân thủ. Nhóm tôn giáo này, được các học giả quốc tế mô tả là “phong trào thiên niên kỷ của người H’mong (đấu tranh để thay đổi xã hội), tiếp tục chống lại sức ép của chính quyền nhằm đề nghị được công nhận chính thức.

Trong năm qua, theo báo cáo, chính quyền đã viện dẫn Luật An ninh mạng khi bắt và thẩm vấn các cộng đồng dân tộc và tôn giáo thiểu số. Liên đoàn Khmer Kampuchea-Krom (KKF) báo cáo có một số vụ việc trong đó các tín đồ Phật giáo Khmer Krom bị bắt, thẩm vấn và giam giữ vì truy cập vào trang web và trang Facebook của KKF. Theo các thành viên KKF, chính quyền nói rằng tổ chức này là một nhóm ly khai “chống nhà nước”, nhưng các thành viên KKF cho biết đây là một tổ chức hoạt động bảo vệ di sản dân tộc, tự do tôn giáo và nhân quyền. Theo một tổ chức phi chính phủ quốc tế về nhân quyền, vào tháng 12, nhà chức trách đã đe dọa giết, tịch thu điện thoại di động, bắt và thẩm vấn các tín đồ đạo Tin lành Đê Ga ở huyện Mdrak, tỉnh Đắk Lắk vì đã lập một trang Facebook cho Hội thánh Đê Ga Quốc tế (IDC) và đăng trên Facebook về hội thánh và các hoạt động tôn giáo. Các thành viên IDC nói rằng nhà chức trách buộc họ cam kết bằng văn bản về việc chấm dứt đăng các thông tin về IDC và cảnh báo họ rằng việc sử dụng điện thoại di động cho các hoạt động tôn giáo và vận động nhân quyền là bị cấm theo Luật An ninh mạng. Cũng trong tháng 12, ở huyện Cu Mgar, tỉnh Đắk Lắk, một tổ chức phi chính phủ báo cáo rằng nhà chức trách đã bắt một thành viên Hội thánh Tin lành đảng Christ do “vi phạm Luật An ninh mạng” bằng cách phát tán thông tin về các lãnh đạo hội thánh. Thành viên đó cho biết nhà chức trách đã buộc ông này phải bỏ đạo, ký bản nhận tội, và cam kết bằng văn bản là sẽ không liên hệ với cộng đồng quốc tế, không tiếp tục các hoạt động của hội thánh hoặc tổ chức kỷ niệm Lễ Giáng sinh.

Liên hữu Tin lành Baptist Việt Nam, một nhóm tôn giáo chưa được đăng ký, báo cáo rằng trong năm qua, chính quyền địa phương ở Hà Nội, Thanh Hóa và Hải Dương tiếp tục ngăn cản và cắt ngang các cuộc sinh hoạt tôn giáo ở các nhà thờ tại gia chưa được đăng ký.

Theo nhiều giám mục và linh mục Công giáo, chính quyền cũng tiếp tục sách nhiễu các linh mục Công giáo thẳng thắn thể hiện quan điểm của mình và ngăn cản hoặc cắt ngang các nghi lễ Công giáo ở các vùng sâu, vùng xa bằng cách ngăn không cho giáo dân tiếp cận các nhà thờ tại gia chưa được đăng ký hoặc đe dọa người tổ chức các nghi lễ đó.

Theo các tin đồn Công giáo địa phương, vào tháng 4, nhà chức trách ở huyện Tân Uyên, tỉnh Lai Châu đã từ chối không cho phép cộng đồng Công giáo ở xã Hố Mít tổ chức thánh lễ Phục sinh. Nhà chức trách địa phương nói rằng các tín đồ Công giáo trong xã là những người mới cải đạo và chưa được đăng ký là tín đồ Công giáo trong cộng đồng, do đó họ chưa hoàn thành các nghĩa vụ theo quy định của luật.

Tiếp tục có báo cáo về việc sách nhiễu giáo dân bởi Hội Cờ đỏ, một nhóm ủng hộ chính quyền, mặc dù theo báo cáo, hội này đã tự giải thể vào tháng 3 năm 2018. Các chức sắc Công giáo cũng báo cáo về việc sách nhiễu trên mạng của Lực lượng 47, một nhóm có nhiệm vụ bác bỏ những lời chỉ trích chính quyền trên mạng xã hội, được lấy tên của một đơn vị an ninh mạng thuộc Quân đội nhân dân Việt Nam; các chức sắc Công giáo không chắc chắn việc sách nhiễu này có phải do nhà nước bảo trợ hay không.

Liên hữu Tin lành Baptist Việt Nam (VBC) báo cáo rằng công an tỉnh Quảng Ninh và Hạ Long đã nhiều lần đề nghị gặp các mục sư VBC ở địa phương. Các nguồn tin của VBC cho biết công an yêu cầu VBC không được công khai các sự việc sách nhiễu chống lại các chi phái VBC và VBC phải chia sẻ với chính quyền tỉnh danh tính của các chi phái đạo Tin lành khác chưa được đăng ký.

Từ tháng 7 đến tháng 11, người dân trong xã và các cán bộ công an huyện ở huyện Krông Pắc và thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk, đã công khai lên án các thành viên Hội thánh Tin lành đáng Christ là Ksor Sun, Mục sư Y Nuen Ayun, Y Jon Ayun, Y Nguyet Bkrong, và Y Kuo Bya, theo một tổ chức nhân quyền quốc tế phi chính phủ. Cảnh sát cáo buộc những cá nhân này hoạt động chống chính quyền và Đảng Cộng sản Việt Nam. Theo báo cáo, cảnh sát nói rằng những người này phải bị tù giam và phải rời khỏi Hội thánh Tin lành đáng Christ, chấm dứt gặp gỡ các nhà ngoại giao nước ngoài nếu họ muốn tiếp tục ở lại cộng đồng.

Chang A Dơ, một chức sắc địa phương và thành viên Hội thánh Tin lành Việt Nam ở bản Đoàn Kết, xã Đắk Ngo, huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông, báo cáo rằng chính quyền địa phương tiếp tục sách nhiễu ông ta.

Một số lãnh đạo tôn giáo bị hạn chế đi lại, và lãnh đạo và tín đồ của một số nhóm tôn giáo bị chính quyền hạn chế đi lại. Dòng Chúa cứu thế cho biết nhà chức trách vẫn giữ hộ chiếu tịch thu năm 2018 của ít nhất 2 linh mục của dòng tu này. Một số mục sư công khai lên tiếng chỉ trích chính quyền bày tỏ quan ngại về việc đi ra nước ngoài do sợ bị chặn lại ở cửa khẩu hoặc bị giam giữ khi trở về nước.

Một số nhà lãnh đạo độc lập và chức sắc tôn giáo thuộc các tổ chức tôn giáo chưa được công nhận tham dự Hội nghị Tự do tôn giáo, tín ngưỡng Đông Nam Á năm

2018 (SEAFORB) ở Thái Lan cho biết họ bị sách nhiễu khi trở về Việt Nam. Tín đồ đạo Cao Đài Nguyễn Văn Thiết báo cáo rằng chính quyền cấp tỉnh ở Tây Ninh ngăn không cho ông xuất cảnh, do đó đã tước đi của ông cơ hội tham gia hội nghị SEAFORB 2019.

Vào tháng 12, hơn một chục cán bộ chính quyền xã Mỹ Phước Tây, tỉnh Tiền Giang đã xông vào nhà của một tín đồ hội thánh Cao Đài chưa được công nhận và cáo buộc bà tham gia vào nghi lễ đặt biểu ngữ “Thiên Nhân” Cao Đài trên bàn thờ trong nhà của bà mà không đăng ký trước. Tín đồ này cho biết bà đã thông báo cho nhà chức trách vào ngày hôm trước. Bà nói rằng chính quyền cũng đặt một chốt kiểm tra giao thông để chặn lại và ghi chép danh tính các tín đồ khác trên đường đến nhà bà để dự nghi lễ.

Ngày 12 tháng 9, các cán bộ địa phương và công an đã ngăn không cho Phan Văn Dũng, một cư dân ấp Hưng Quới, xã Hưng Thạnh, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang, tổ chức một nghi lễ truyền thống cho một người bạn có mẹ đã mất. Các cán bộ nói với ông Dũng rằng nghi lễ này vi phạm Luật Tín ngưỡng, tôn giáo, và hệ phái Cao Đài mà ông ta đang theo không được pháp luật công nhận.

Theo các quan sát viên địa phương, nhà chức trách ở khu vực miền núi phía bắc tiếp tục phá hủy “Nhà Đòn” (công trình linh thiêng để cất giữ thi hài và đồ dùng tang lễ cho các tín đồ đạo Dương Văn Minh). Các tín đồ đạo Dương Văn Minh mô tả việc nhà chức trách tiếp tục phá hủy dần các công trình này như một biện pháp “gây đau đớn về tâm lý”. Trong năm qua, chỉ riêng ở huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng, chính quyền địa phương đã phá hủy 13 nhà đòn. Các tín đồ đạo Dương Văn Minh báo cáo rằng nhà chức trách đã phá hủy hơn 130 nhà đòn trong mấy năm qua. Báo chí nhà nước và các trang web ủng hộ chính quyền đôi khi đưa tin rằng các nhà đòn được xây dựng trái phép trên đất nông nghiệp.

Chính quyền cấp tỉnh và địa phương tiếp tục các dự án phát triển kinh tế - xã hội mà đòi hỏi phải thu hồi quyền sử dụng đất và phá dỡ tài sản của các tổ chức tôn giáo hoặc các cá nhân trên cả nước. Theo báo cáo, nhà chức trách không can thiệp một cách có hiệu quả vào nhiều tranh chấp đất đai liên quan đến các tổ chức tôn giáo hoặc các tín đồ tôn giáo; trong hầu hết các trường hợp, các tổ chức tôn giáo hoặc tín đồ không thành công trong việc giữ lại quyền sử dụng đất của họ.

Báo chí nhà nước và các trang web ủng hộ chính quyền khẳng định rằng các linh mục Công giáo ở nhiều giáo xứ đã chiếm giữ hoặc hối thúc giáo dân sử dụng hoặc chiếm giữ trái phép đất đai được sử dụng hợp pháp bởi những người dân khác không phải tín đồ Công giáo hoặc bởi chính quyền. Cũng có những trường hợp giáo dân được cho là đã “sử dụng đất không đúng mục đích”, ví dụ, chuyển đổi

một thửa đất nông nghiệp thành sân bóng đá mà không được sự chấp thuận của nhà chức trách có thẩm quyền. Tuy nhiên, các linh mục Công giáo chỉ ra nhiều ví dụ về việc chính quyền tịch thu đất của Giáo hội, phân lô và bán lại nhằm mục đích thương mại.

Ngày 31 tháng 12, chính quyền thành phố Hồ Chí Minh đã công nhận danh hiệu “Di sản kiến trúc nghệ thuật” cấp thành phố cho Nhà thờ Thủ Thiêm và Tu viện Dòng Mến Thánh Giá Thủ Thiêm. Sự kiện này đã chấm dứt tình trạng bế tắc nhiều năm giữa nhà thờ và chính quyền địa phương về kế hoạch phá dỡ khu tổ hợp nhà thờ. Thủ Thiêm là nhà thờ đầu tiên được công nhận di tích lịch sử ở miền Nam Việt Nam.

Các lãnh đạo tôn giáo tiếp tục nói rằng các luật và quy định hiện hành về giáo dục, y tế, xuất bản và xây dựng vẫn còn hạn chế đối với các nhóm tôn giáo và cần được sửa đổi để cho phép các nhóm tôn giáo có tự do lớn hơn trong việc thực hiện các hoạt động nói trên.

Ngày 23 tháng 10, Ban TGCP cấp “giấy chứng nhận công nhận tổ chức tôn giáo” cho Hội thánh Phúc âm Ngũ tuần Việt Nam ở thành phố Hồ Chí Minh theo quy định của Luật Tín ngưỡng, tôn giáo. Trong năm qua, chính phủ đã cấp đăng ký cho Hội thánh Tin lành đảng Christ. Mặc dù ủy ban điều phối của Hội thánh Tin lành đảng Christ được đăng ký năm 2016, việc được cấp đăng ký hoạt động tôn giáo đưa Hội thánh tuân thủ với luật mới và là bước thứ hai trong quy trình ba bước để được công nhận.

Các nhóm tôn giáo đã đăng ký và chưa đăng ký tiếp tục cho biết các cơ quan nhà nước đôi khi không trả lời hồ sơ đăng ký hoặc đề nghị chấp thuận hoạt động tôn giáo trong đúng thời hạn do luật quy định, nếu có trả lời, và thường không nêu rõ lý do từ chối hồ sơ theo như luật yêu cầu. Theo báo cáo, một số chính quyền địa phương yêu cầu cung cấp các tài liệu và thông tin ngoài những gì luật quy định. Một số chức sắc tôn giáo cho biết nhà chức trách đôi khi đòi quà hối lộ để chấp thuận hồ sơ dễ hơn. Các nhà chức trách thường giải thích việc trì hoãn và từ chối là do người nộp hồ sơ không khai đúng các mẫu hoặc không cung cấp đầy đủ thông tin. Các nhóm tôn giáo nói rằng quy trình đăng ký các nhóm tôn giáo hoặc thông báo hoạt động ở các địa điểm mới hoặc địa điểm ở xa là đặc biệt khó khăn.

Hội thánh Tin lành Việt Nam báo cáo rằng họ gặp khó khăn trong việc đăng ký các tổ chức trực thuộc ở địa phương và các điểm hội họp với chính quyền địa phương ở các tỉnh Quảng Bình, Bắc Giang, Bắc Ninh và Hòa Bình. Theo Hội thánh Tin lành Việt Nam, chính quyền đã công nhận 23 tổ chức trực thuộc ở địa phương và cấp

đăng ký cho khoảng 500 điểm hội họp trong tổng số khoảng 1.200 tổ chức trực thuộc và các nhà thờ tự – được gọi là “các điểm hội họp”.

Liên hữu Tin lành Baptist Việt Nam nói rằng chính quyền địa phương ở Hà Nội, Thanh Hóa và Hải Dương từ chối yêu cầu đăng ký các điểm hội họp của họ. Lý do từ chối phổ biến nhất là hồ sơ chưa đầy đủ. Theo Liên hữu Tin lành Baptist Việt Nam, chính quyền địa phương thường yêu cầu cung cấp những thông tin và tài liệu mà luật không quy định, trong khi không hướng dẫn rõ ràng về cách thức hoàn thiện hồ sơ. Trong nhiều trường hợp, nhà chức trách tiếp tục từ chối hồ sơ ở những lần nộp lại và viện dẫn lý do khác để từ chối. Trong một số trường hợp, chính quyền địa phương yêu cầu phải có danh sách các thành viên tổ chức trực thuộc, điều mà nhiều hội thánh nói rằng họ từ chối cung cấp vì sợ thành viên của họ sẽ bị sách nhiễu.

Theo một số giám mục Công giáo, các giáo xứ ở vùng sâu vùng xa hoặc với đa số giáo dân là người dân tộc thiểu số tiếp tục gặp khó khăn trong việc đăng ký với chính quyền cấp tỉnh do việc áp dụng pháp luật thiếu nhất quán. Các chức sắc Công giáo báo cáo rằng các khu vực thường gặp phải những vấn đề khó khăn nhất là Tây Nguyên (các tỉnh Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Kon Tum, Lâm Đồng) và Tây Bắc, bao gồm các tỉnh Hòa Bình, Sơn La, Điện Biên, Lai Châu, Lào Cai và Yên Bái.

Các đại diện Công giáo báo cáo rằng nhà chức trách tỉnh Hòa Bình tiếp tục từ chối đề nghị của giáo xứ Lương Sơn xin trở thành giáo xứ trực thuộc giáo phận Hòa Bình và không trả lời đề nghị tương tự của giáo xứ Vụ Bản. Theo báo cáo, chính quyền nói rằng hồ sơ đề nghị của giáo xứ Lương Sơn không đầy đủ, còn Vụ Bản là giáo xứ mới, nhưng Giáo hội tiếp tục không đồng tình về điểm này.

Một số nhóm Phật giáo, Tin lành và Cao Đài nói rằng họ lựa chọn không thuộc một tổ chức tôn giáo nào đã được chính quyền công nhận hoặc đăng ký và cũng không làm thủ tục đăng ký hay đề nghị công nhận, bởi vì họ cho rằng các nhóm tôn giáo đã được công nhận và đăng ký bị thao túng bởi chính quyền hoặc ít nhất là hợp tác chặt chẽ với chính quyền. Họ nói rằng họ không thể chấp nhận sự thao túng và hợp tác đó.

Báo chí nhà nước và các blog ủng hộ chính quyền tiếp tục lên án các linh mục Công giáo và các giáo dân lên tiếng phản đối chính quyền cáo buộc họ lợi dụng tôn giáo để tư lợi hoặc “câu kết với các thế lực thù địch nhằm mục đích kích động gây mất trật tự công cộng và hoạt động chống lại Đảng Cộng sản và Nhà nước”. Các blog ủng hộ chính quyền và đôi khi cả báo chí nhà nước tiếp tục đăng tải các bài viết về các chức sắc Công giáo được cho là dính líu vào quan hệ tình dục không đúng đắn và giáo dân chiếm đoạt tiền tài trợ để sử dụng cho mục đích cá nhân, cáo

buộc về hai giám mục Công giáo hoàn toàn sai sự thật và được dàn dựng nhằm làm mất uy tín của Giáo hội. Các chức sắc Công giáo ở miền Trung Việt Nam nói rằng các bài viết đăng trên mạng xã hội đã khắc họa sai sự thật hình ảnh Giám mục Nguyễn Thái Hợp của giáo phận Hà Tĩnh trong quan hệ tình dục. Các blog ủng hộ chính quyền cũng liên tục dẫn chiếu các vụ bê bối tình dục liên quan đến các linh mục ở ngoài Việt Nam.

Báo chí nhà nước và các trang web ủng hộ chính quyền đôi khi đồng nhất một số hệ phái Thiên Chúa giáo và các nhóm tôn giáo khác, tiêu biểu là Pháp Luân Công, với các phong trào ly khai, quy trách nhiệm cho họ đối với các vấn đề chính trị, kinh tế và xã hội, đặc biệt là ở các vùng sâu, vùng xa ở Tây Bắc và Tây Nguyên nơi tập trung nhiều người dân tộc thiểu số. Theo các tin đồn đạo Tin lành Đê Ga, nhà chức trách nhiều lần cáo buộc các nhóm Tin lành Đê Ga là thuộc về Mặt trận thống nhất đấu tranh của các sắc tộc bị áp bức (FULRO), một tổ chức không còn tồn tại mà chính quyền coi là lực lượng dân quân nổi loạn. Các thành viên và lãnh đạo các nhóm Tin lành Đê Ga nói rằng họ không liên quan đến FULRO.

Báo chí nhà nước cho biết chính quyền địa phương và cấp tỉnh ở các tỉnh miền núi phía bắc, bao gồm Cao Bằng, Tuyên Quang, Bắc Cạn và Thái Nguyên, tiếp tục khẳng định rằng đạo Dương Văn Minh là mối đe dọa đối với an ninh quốc gia, ổn định chính trị và trật tự xã hội. Báo chí nhà nước và các trang web ủng hộ chính quyền tiếp tục gọi đạo Dương Văn Minh là “tà đạo” hoặc “nhóm tôn giáo bất hợp pháp”. Theo báo cáo, nhà chức trách cấp tỉnh và địa phương coi việc xóa bỏ đạo này là một nhiệm vụ ưu tiên.

Một số trang web ủng hộ chính quyền gắn Pháp Luân Công với các hoạt động chống đảng và nhà nước hoặc các chương trình chính trị thù địch khác. Sau khi phát hiện hai thi thể của những người thực hành Pháp Luân Công ở Bình Dương, được cho là bị sát hại bởi các tín đồ Pháp Luân Công khác, báo chí nhà nước và các trang web ủng hộ chính quyền nhắc lại các khẳng định trước đây, nhắc nhở công chúng rằng việc thực hành Pháp Luân Công và phát tán các tài liệu liên quan là bất hợp pháp. Báo chí nhà nước đưa tin rằng chính quyền đã giải tán các cuộc tụ tập của tín đồ Pháp Luân Công và tịch thu các tài liệu về Pháp Luân Công.

Trong năm qua, Giáo hội Công giáo đã thuyên chuyển nhiều linh mục lên tiếng phản đối chính quyền hoặc tham gia vào các hoạt động nhân quyền đến các khu vực ít chống đối hơn. Theo mạng xã hội và các nhà hoạt động, chính quyền can thiệp vào các giáo phận Công giáo để loại bỏ các linh mục “có vấn đề”, mặc dù các linh mục và các chức sắc Giáo hội đều phủ nhận những báo cáo này. Trong số những người bị thuyên chuyển có các Cha Đinh Hữu Thoại, Trần Đình Long và Lê Ngọc Thanh, người điều hành Ủy ban Công lý và Hòa bình thuộc Dòng Chúa cứu thế Sài Gòn, tổ chức đã hỗ trợ các quan chức quân đội cũ của chính phủ Việt Nam

cộng hòa và các nạn nhân công lý, Cha Nguyễn Ngọc Nam Phong ở nhà thờ Thái Hà, Hà Nội, và Cha Nguyễn Duy Tân ở giáo xứ Thọ Hòa, tỉnh Đồng Nai.

Vào tháng 5, theo báo cáo, nhà chức trách ở tỉnh Thừa Thiên Huế yêu cầu lãnh đạo Dòng Biển Đức quốc tế và Dòng Biển Đức Việt Nam chuyển Nguyễn Huyền Đức đến một giáo xứ ở Thừa Thiên Huế chứ không phải Đan viện Thiên An; một chức sắc Công giáo cấp cao cho biết yêu cầu trên có thể là do linh mục này đã nỗ lực vận động về các vấn đề cải cách đất đai và quyền lợi về đất đai.

Nhiều mục sư đã được phong phẩm vẫn thực hiện các công việc của mục sư mặc dù chưa hoàn tất các giấy tờ theo quy định của luật để được chính quyền công nhận là chức sắc, chức việc. Ví dụ, Hội thánh Tin lành Việt Nam báo cáo rằng chỉ có khoảng một phần năm số mục sư của Hội thánh được chính quyền công nhận chính thức.

Một số mục sư của các nhóm tôn giáo chưa được đăng ký nói rằng nhà chức trách không can thiệp vào việc giảng đạo của họ, mặc dù chưa được cho phép một cách hợp pháp.

Một số chức sắc Công giáo nói rằng chính quyền không chấp thuận đề nghị của họ về việc thành lập các giáo xứ mới và có hơn 20 đề nghị này vẫn đang chờ được xem xét tính đến cuối năm.

Theo các mục sư thuộc Liên hữu Tin lành Baptist Việt Nam chưa được đăng ký, các quan chức chính phủ hối thúc các nhóm tôn giáo chưa đăng ký trở thành tổ chức trực thuộc của các tổ chức tôn giáo đã được đăng ký hoặc đã được công nhận. Một số mục sư nói rằng nhà chức trách làm như vậy mặc dù biết rằng các nhóm chưa đăng ký sẽ không bao giờ chấp nhận trở thành tổ chức trực thuộc, trong khi những người khác nói rằng nhà chức trách tìm cách tăng cường kiểm soát đối với các nhóm nói trên thông qua việc họ trực thuộc các tổ chức khác.

Từ tháng 6 đến tháng 10, các tín đồ Phật giáo Hòa Hảo độc lập ở An Giang báo cáo rằng chính quyền địa phương và các nhóm Phật giáo Hòa Hảo đã được nhà nước công nhận ở huyện Phú Tân, tỉnh An Giang, vận động họ phá dỡ chùa An Hòa có niên đại 100 năm, một trong những ngôi chùa Phật giáo Hòa Hảo độc lập đầu tiên được thành lập bởi nhà tiên tri Huỳnh Phú Sổ, với lý do cần xây dựng một ngôi chùa mới. Các tín đồ Phật giáo Hòa Hảo độc lập phản đối việc phá bỏ ngôi chùa do ý nghĩa quan trọng về tôn giáo của nó và đề xuất cải tạo chùa thay vì phá bỏ. Theo báo cáo, cảnh sát mặc thường phục đã hành hung các tín đồ Phật giáo Hòa Hảo độc lập cố gắng ngăn cản việc phá dỡ ngôi chùa. Chính quyền tạm thời dừng việc phá dỡ ngôi chùa, và tính đến cuối năm, ngôi chùa vẫn còn

nguyên vẹn.

Có nhiều báo cáo về sự phân biệt đối xử giữa các tín đồ và các nhóm tôn giáo trên cả nước. Thành viên một số nhóm tôn giáo không được chính quyền ủng hộ và có thành viên là người nghèo hoặc người dân tộc thiểu số báo cáo rằng nhà chức trách từ chối không cho họ hưởng một số quyền lợi hợp pháp mà các thành viên được quyền hưởng. Vào tháng 8, theo báo cáo, công an địa phương và công an tỉnh đã cắt ngang một nghi lễ Phật giáo ở chùa Đạt Quang, nơi các nhà sư chùa Phước Bửu và khoảng 30 người cầu nguyện đang kỷ niệm đại lễ Vu Lan. Nhà chức trách nói rằng Thích Không Tánh, người đang chủ trì buổi lễ, không được phép tiến hành các hoạt động tôn giáo ở chùa Đạt Quang bởi vì ông ta không phải là nhà sư ở địa phương. Theo một tổ chức nhân quyền có trụ sở ở Hoa Kỳ, chính quyền tiếp tục sách nhiễu các cộng đồng Giáo hội Phật giáo Việt Nam thống nhất với nỗ lực tịch thu các đền chùa, cơ sở của họ và buộc Giáo hội Phật giáo Việt Nam thống nhất tham gia Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã được chính quyền công nhận.

Ngày 24 tháng 7, các cán bộ công an ở buôn Komleo, xã Hòa Thắng, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk đã tạm giữ và thẩm vấn mục sư Y Nguyệt Bkrông thuộc Hội thánh Tin lành Việt Nam đáng Christ chưa được đăng ký, do ông này đã tổ chức một lễ cầu nguyện ở nhà thờ tại gia và mời một mục sư người Mỹ tham dự. Một tổ chức nhân quyền phi chính phủ nói rằng nhà chức trách yêu cầu Y Nguyệt kê khai danh sách những người tham dự buổi lễ. Sau sáu giờ thẩm vấn, các cán bộ công an áp giải ông ta về nhà, khám xét và tịch thu các tài liệu tôn giáo.

Cũng vào ngày 24 tháng 7, theo báo cáo, bốn cán bộ công an ở buôn Jung, xã Ea Yông, huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk đã tạm giữ mục sư Ksor Sun thuộc Hội thánh Tin lành Việt Nam đáng Christ chưa được đăng ký mà không có lệnh bắt, thẩm vấn ông ta trong ba ngày về mối quan hệ của ông ta với một mục sư ở Mỹ, và yêu cầu ông ta bỏ đạo.

Vào tháng 6 và tháng 7, theo báo cáo, các cán bộ công an ở xã Hòa Đông, huyện Krông Pắc, và ở thị xã Buôn Hồ, xã Ea Drông, huyện Cư Mgar, tỉnh Đắk Lắk đã theo dõi các tín đồ và mục sư bị tình nghi thuộc Hội thánh Tin lành Việt Nam đáng Christ, thẩm vấn họ về hoạt động tôn giáo của họ, và yêu cầu họ bỏ đạo.

Ngày 11 tháng 1, nhà chức trách ở thị trấn Plei Kần, huyện Ngọc Hồi, tỉnh Kon Tum, đã phá bỏ chùa Linh Từ thuộc Giáo hội Phật giáo Việt Nam thống nhất sau khi Trụ trì Thích Đồng Quang rời đi chữa bệnh. Theo báo cáo, nhà chức trách phá bỏ ngôi chùa do sư trụ trì không hòa hợp với chùa Phật giáo ở địa phương được nhà nước bảo trợ và với chính quyền địa phương. Không có báo chí nhà nước nào đưa tin

về vụ phá chùa này.

Ngày 26 tháng 3, chính quyền địa phương ở huyện Xuyên Mộc, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu ra tuyên bố rằng Đài Lục Hòa và Nhà Thủy Tạ thuộc khuôn viên chùa Thiên Quang được xây dựng không phép và do đó phải bị phá bỏ. Vào cuối năm, không có dấu hiệu nào cho thấy nhà chức trách đã phá bỏ các công trình này.

Các chức sắc Công giáo nói rằng một số nhà chức trách địa phương ở tỉnh Quảng Bình cấp cho các gia đình 4 kilogam gạo nếu họ đồng ý thay hình chúa Giê su trong nhà bằng ảnh Hồ Chí Minh.

Theo các chức sắc của nhiều tôn giáo, chính quyền không cho phép chiến sĩ trong quân đội được thực hành nghi lễ tôn giáo vào bất kỳ thời gian nào khi đang làm nhiệm vụ; họ phải xin nghỉ phép để thực hiện các hoạt động trên. Không có quy định rõ ràng về sinh hoạt tôn giáo trong quân đội, vì vậy cá nhân người chỉ huy đơn vị có quyền hạn rất lớn.

Mặc dù các tín đồ tôn giáo có thể phục vụ trong quân đội (bao gồm cả trong thời gian thực hiện nghĩa vụ quân sự ngắn hạn), các sĩ quan không được phép là tín đồ tôn giáo. Các tín đồ tôn giáo vẫn thường bị loại ra trong quá trình tuyển mộ tân binh.

Các tín đồ Phật giáo Khmer Krom, giáo phái mà theo truyền thống nam giới sẽ vào thiền viện để tu học trong một thời gian khi họ đến độ tuổi quy định, báo cáo rằng họ bị cưỡng ép tòng quân mà không có lựa chọn thay thế, mặc dù không có xung đột vũ trang nào ở trong nước, điều này đã ngăn cản nam giới trong cộng đồng này hoàn thành nghi lễ tôn giáo của họ.

Theo người nhà của một số tín đồ tôn giáo đang bị giam giữ, chính quyền tiếp tục từ chối không cho một số tù nhân và người bị tạm giam quyền thực hành tôn giáo. Các quan giáo tiếp tục từ chối không cho phép các linh mục đến thăm tù nhân Công giáo, trong đó có Hồ Đức Hòa và Lê Đình Lượng. Các cán bộ trại giam nói rằng việc không cho phép này là do thiếu cơ sở vật chất thích hợp trong tù để thực hiện các nghi lễ Công giáo. Các tù nhân khác báo cáo rằng họ được phép đọc kinh thánh hoặc các tài liệu tôn giáo khác và thực hành tín ngưỡng khi đang bị giam giữ. Theo một tổ chức phi chính phủ quốc tế, tín đồ Phật giáo Hòa Hảo độc lập Bùi Văn Trung được phép giữ một bản kinh Hòa Hảo đã qua kiểm duyệt ở trong tù.

Các nhóm Tin lành và Công giáo tiếp tục báo cáo rằng những hạn chế về mặt pháp luật và thiếu quy định pháp lý rõ ràng về việc vận hành các cơ sở y tế và giáo dục của tôn giáo đã khiến cho họ phải thận trọng khi có ý định mở các bệnh viện và các trường học của giáo xứ, mặc dù các phát ngôn của chính phủ đều thể hiện sự

hoan nghênh các nhóm tôn giáo mở rộng việc tham gia vào các hoạt động y tế, giáo dục và từ thiện. Các đại diện Công giáo nói rằng chính phủ từ chối trao trả các bệnh viện, phòng khám và trường học đã thu giữ của Giáo hội Công giáo trong những thập kỷ qua.

Trong một số trường hợp, chính quyền địa phương cho phép các tổ chức tôn giáo cung cấp các dịch vụ xã hội và sinh hoạt tập trung để tổ chức các khóa đào tạo. Ví dụ, ở Hà Nội và các khu vực lân cận, các quan chức thành phố tiếp tục cho phép các hội thánh Tin lành tại gia vận hành các trung tâm cai nghiện ma túy

Hầu hết các đại diện của các nhóm tôn giáo tiếp tục báo cáo rằng việc là thành viên của một nhóm tôn giáo đã đăng ký nhìn chung không gây bất lợi nghiêm trọng cho các cá nhân trong đời sống dân sự, kinh tế và thể tục ngoài nhà nước, nhưng việc là thành viên của một nhóm tôn giáo chưa đăng ký thì gặp bất lợi hơn. Nhiều người theo các tôn giáo đã đăng ký khác nhau giữ các vị trí trong chính quyền địa phương và cấp tỉnh và có đại diện trong Quốc hội. Nhiều tổ chức tôn giáo đã được công nhận trên toàn quốc như Giáo hội Phật giáo Việt Nam, cũng như các chức sắc và tín đồ tôn giáo khác, là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, một tập hợp các tổ chức gắn với chính phủ dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Các quan chức chính phủ cấp cao gửi thiệp chúc mừng và đến thăm các nhà thờ vào dịp lễ Giáng Sinh và Phục Sinh và tham dự các hoạt động của Đại lễ Phật đản Vesak kỷ niệm ngày sinh của Đức Phật. Lý lịch chính thức của ba nhà lãnh đạo cao nhất của Đảng Cộng sản Việt Nam đều ghi rằng họ không theo một tôn giáo nào; tuy nhiên, theo báo cáo, nhiều nhà lãnh đạo cấp cao của Đảng Cộng sản Việt Nam có đức tin tôn giáo mạnh mẽ, đặc biệt là Phật giáo, nhưng họ nhìn chung không công khai bàn luận về tôn giáo của họ.

Ngày 18 tháng 12 năm 2018, Giuse Vũ Văn Thiên được bổ nhiệm làm Tổng Giám mục Hà Nội tại một buổi lễ có sự tham dự của các chức sắc Công giáo Việt Nam, Tòa thánh Vatican và các thành viên ngoại giao đoàn. Thủ tướng Chính phủ Việt Nam cũng tiếp một phái đoàn cấp cao của Tòa thánh Vatican vào cùng ngày.

Từ tháng 1 năm 2018, theo Trưởng Ban TGCP, Ban TGCP đã tổ chức hơn 2.000 khóa tập huấn trên cả nước để hỗ trợ thực thi Luật Tín ngưỡng, tôn giáo. Ban TGCP đã lập một trang web với cổng thông tin có tính tương tác để cung cấp các mẫu hồ sơ cần thiết cho việc đăng ký hoạt động tôn giáo. Tính đến cuối năm, 13 tổ chức tôn giáo đã lập tài khoản trên trang web này. Cổng thông tin cũng cho phép các tổ chức tôn giáo theo dõi tình trạng hồ sơ đăng ký của họ. Trong năm qua, Ban TGCP đã tiến hành thanh tra ở 12 thành phố để giám sát việc thi hành luật và tập huấn cho các cán bộ chính quyền cấp tỉnh tiến hành thanh tra ở địa phương của họ.

Mặc dù pháp luật cấm xuất bản tất cả các tài liệu mà không được chính phủ phê duyệt, bao gồm các tài liệu tôn giáo, trên thực tế, một số nhà xuất bản tư nhân không được cấp phép vẫn tiếp tục in ấn và phát hành không chính thức các kinh sách tôn giáo mà không bị chính phủ can thiệp. Các nhà xuất bản khác được cấp phép đã in ấn các sách về tôn giáo. Các nhà xuất bản đã được phép in kinh thánh bằng tiếng Việt và nhiều ngôn ngữ khác, bao gồm tiếng Trung, Ê đê, Jarai, Banar, M'ông, H'mông, C'ho và tiếng Anh. Các ấn phẩm khác bao gồm các ấn phẩm liên quan đến thờ cúng tổ tiên, đạo Phật, đạo Thiên Chúa, đạo Hồi và đạo Cao Đài.

Hội thánh Tin lành đáng Christ báo cáo rằng họ có thể nhập khẩu đủ số lượng bản sao Kinh Mặc Môn, mặc dù Hội thánh vẫn đang làm việc với Ban TGCP để được nhập khẩu thêm các ấn phẩm xuất bản định kỳ về tôn giáo. Chủ tịch Hội thánh Tin lành đáng Christ đã đến Việt Nam lần đầu tiên vào tháng 11, gặp gỡ các quan chức cấp cao của Đảng Cộng sản Việt Nam và các quan chức phụ trách các vấn đề tôn giáo, và tổ chức một thánh lễ cho các tín đồ.

Chính quyền cho phép các nhóm Công giáo, Tin lành, đạo Hồi, Baha'i và đạo Phật được đào tạo tôn giáo cho các tín đồ tại cơ sở của họ, và các lãnh đạo tôn giáo khẳng định trong những năm gần đây số lượng người đăng ký học ngày càng tăng. Học sinh tiếp tục tham gia các khóa tu mùa hè, giảng dạy về triết lý Phật giáo cơ bản, được tổ chức ở các chùa trên cả nước.

Ngày 22 tháng 10, ở thành phố Hồ Chí Minh, Giáo hội Cơ đốc Phục lâm Việt Nam đã tổ chức lễ kỷ niệm 90 năm thành lập Giáo hội. Sự kiện này thu hút 300 khách mời đến tham dự, trong đó có các đại diện chính quyền trung ương và địa phương.

Ngày 27 tháng 10, ở Hà Nội, cộng đồng Baha'i Việt Nam tổ chức kỷ niệm 200 năm ngày sinh của Bab, người sáng lập ra tổ chức này. Sự kiện đã thu hút khoảng 100 khách mời đến tham dự, trong đó có đại diện của các tổ chức tôn giáo khác và các quan chức cấp cao của Mặt trận Tổ quốc.

Phần III. Tình hình tôn trọng tự do tôn giáo của xã hội

Chính quyền ở Bình Dương cho biết bốn phụ nữ nói rằng họ là các tín đồ Pháp Luân Công đã thừa nhận sát hại một người thực hành Pháp Luân Công. Những phụ nữ này nói rằng một tín đồ Pháp Luân Công khác đã tự tử. Bốn phụ nữ giấu hai thi thể vào một thùng bê tông. Sau khi phát hiện các thi thể, báo chí nhà nước và các trang web ủng hộ chính quyền lập lại các phát ngôn trước đây, nhắc nhở công chúng rằng việc thực hành Pháp Luân Công và phát tán các tài liệu liên quan là bất hợp pháp.

Giáo hội Phật giáo Việt Nam tổ chức Đại lễ Phật đản Vesak của Liên Hợp Quốc lần thứ 16, một đại lễ quốc tế kỷ niệm ngày sinh của Đức Phật. Đại lễ thu hút hơn 1.650 đại biểu đến từ 112 quốc gia và vùng lãnh thổ, cùng với khoảng 20.000 chức sắc, tăng ni, tín đồ Phật giáo Việt Nam. Trong số các khách quý tham dự Đại lễ có Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc.

Phần IV. Chính sách và sự tham gia của chính phủ Hoa Kỳ

Các đại diện của Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội và Tổng lãnh sự quán tại thành phố Hồ Chí Minh thường xuyên bày tỏ những quan ngại về tự do tôn giáo với nhiều quan chức chính phủ và nhà lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, bao gồm Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ và các quan chức cấp cao thuộc Bộ Ngoại giao, Bộ Công an, Ban Tôn giáo Chính phủ và các cơ quan khác ở Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh và ở nhiều tỉnh, thành phố. Các đại diện này nhấn mạnh với các quan chức chính phủ rằng sự tiến bộ về tự do tôn giáo và nhân quyền có ý nghĩa cốt yếu để cải thiện quan hệ song phương.

Đại sứ Hoa Kỳ và các viên chức đại sứ quán và tổng lãnh sự quán đã hối thúc chính quyền cho phép tất cả các nhóm tôn giáo hoạt động một cách tự do, trong đó có Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất, các hội thánh Tin lành và Công giáo tại gia, và các nhóm Cao Đài và Hòa Hảo độc lập; đề nghị cho các nhóm tôn giáo đã được công nhận và đã đăng ký được hưởng nhiều tự do hơn; vận động để chính quyền cho phép người bị giam giữ được tiếp cận các tài liệu tôn giáo và nhà tu hành; và hối thúc chấm dứt những hạn chế đối với các nhóm tôn giáo chưa đăng ký. Các viên chức đại sứ quán và tổng lãnh sự quán đã nêu ra các vụ việc cụ thể về lạm dụng và sách nhiễu của chính quyền đối với các nhóm Công giáo, Tin lành,

Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất, các nhóm Hòa Hảo độc lập, các hội thánh tại gia của người dân tộc thiểu số, với Ban TGCP, Bộ Ngoại giao, chính quyền cấp tỉnh và cấp địa phương. Các quan chức chính phủ Hoa Kỳ đề nghị tăng cường việc cấp đăng ký cho các giáo đoàn trên cả nước và cải thiện chính sách đăng ký sao cho thống nhất và minh bạch hơn. Các quan chức chính phủ Hoa Kỳ cũng kêu gọi chính phủ Việt Nam giải quyết các tranh chấp đất đai còn tồn đọng với các tổ chức tôn giáo một cách hòa bình.

Một quan chức cấp cao của Cục Dân chủ, Nhân quyền và Lao động thuộc Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ đã nêu ra các vấn đề về tự do tôn giáo tại Đối thoại Nhân quyền Hoa Kỳ-Việt Nam thường niên ở Hà Nội vào tháng 5 và nêu ra những quan ngại cụ thể về việc thực thi Luật Tín ngưỡng, tôn giáo, tình trạng của các tín đồ tôn giáo đang bị tạm giam hoặc bị phạt tù, và tình hình các nhóm dân tộc tôn giáo thiểu số.

Vào tháng 9, các quan chức đại sứ quán Hoa Kỳ đã gặp gỡ các quan chức chính phủ Việt Nam thuộc Bộ Công an, Bộ Ngoại giao và Ban TGCP cũng như với các nhóm tôn giáo đã đăng ký và chưa đăng ký để thảo luận về việc thực thi Luật tín ngưỡng, tôn giáo và vận động cho tự do tôn giáo lớn hơn, trong đó có việc cho phép cả các nhóm đã đăng ký và chưa đăng ký thực hiện các quyền của họ một cách tự do, yêu cầu trách nhiệm giải trình đối với các báo cáo về việc sách nhiễu của chính phủ, và giải quyết các vấn đề về quyền lợi đất đai.

Đại sứ Hoa Kỳ và các viên chức đại sứ quán và tổng lãnh sự quán đã gặp các chức sắc tôn giáo của cả các nhóm tôn giáo đã đăng ký và chưa đăng ký và tham dự các cuộc lễ tôn giáo để thể hiện sự ủng hộ đối với tự do tôn giáo. Ngày 18 tháng 4, Đại sứ Hoa Kỳ đã đến thăm Thiền sư Thích Nhất Hạnh ở chùa Từ Hiếu tại Thừa Thiên-Huế. Ngày 13 tháng 9, một quan chức cấp cao của Tổng lãnh sự quán Hoa Kỳ ở thành phố Hồ Chí Minh đã phát biểu trước khoảng 100.000 người tại Đại lễ Đức Phật Mẫu Cao Đài ở tỉnh Tây Ninh và nhấn mạnh cam kết của Hoa Kỳ đối với tự do tôn giáo. Các viên chức cấp cao đại sứ quán và tổng lãnh sự quán ở mọi cấp bậc đã có các chuyến công tác đến các địa phương trên cả nước, trong đó có Tây Bắc và Tây Nguyên, để theo dõi tự do tôn giáo và gặp gỡ các chức sắc tôn giáo. Các đại diện của đại sứ quán và tổng lãnh sự quán giữ mối liên hệ thường xuyên với nhiều chức sắc của các cộng đồng tôn giáo, bao gồm cả các tổ chức tôn giáo đã được công nhận, đã đăng ký và chưa đăng ký.